Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Агенция по обществени поръчки	**Нормативен акт:** Постановление на Министерския съвет за допълнение на Постановление № 191 на Министерския съвет от 29 юли 2016 г. за одобряване на списък на стоките по чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки (обн. ДВ. бр. 61 от 2016г., изм. ДВ. бр. 99 от 2016г., доп. ДВ. бр. 102 от 2022г.)
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: ……
Лице за контакт: Боряна Евлогиева – директор на дирекция „Законодателство и методология“, Агенция по обществени поръчки	**Телефон и ел. поща:** 02 9859 72 00 b.evlogieva@aop.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1 „Установена необходимост от допълване списъка на стоките по чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки (ЗОП)“

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Възложителите могат да използват процедури на договаряне без обявление, в случай че предметът на поръчката е доставка на стока, която се търгува на стокова борса, съгласно списъка одобрен с Постановление № 191 от 29 юли 2016 г. за одобряване на списък на стоките по чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки (обн. ДВ. бр. 61 от 2016г., изм. ДВ. бр. 99 от 2016г., доп. ДВ. бр. 102 от 2022г.).

Стоковата борса, съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за стоковите борси и тържищата, е организиран пазар на определено място, на което са създадени условия за сключването на борсови сделки със стоки между търговци чрез посредничеството на брокери по предварително и публично оповестен ред. Борсата осигурява на членовете си и на техните клиенти равни условия за участие в търговията. Компетентният държавен орган за регулиране и контрол върху учредяването и дейността на организираните стокови пазари в страната - стоковите борси и стоковите тържища, е Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) към Министерски съвет.

С писма от 13.05.2025 г. и 19.08.2025 г. на „Софийска стокова борса“ АД е сезирана ДКСБТ. В писмата са изложени мотивирани предложения от редица възложители за допълване на Списъка на допустимите стоки по ЗОП, търгувани на стоковите борси чрез процедура на договаряне без обявление. ДКСБТ е разгледала постъпилите предложения и е приела с Протоколни решения № 19 от 15.05.2025 г. и № 34 от 26.08.2025 г. да предложи на министъра на финансите като компетентен орган, допълване обхвата на списъка по Постановлението с предложените суровини и материали. Списъкът се изменя и/или допълва с акт на Министерския съвет, по предложение на министъра на финансите.

В основната си част са предложени суровини и материали, които се предлагат в големи количества, нямат характер на завършен продукт, който сам по себе си да може да служи за крайно потребление и не се предлагат чрез търговската мрежа за търговия на дребно.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да се разреши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. За преодоляване на установения проблем се предлага допълване на списъка на стоките, приет с Постановление № 191 от 29 юли 2016 г. (обн. ДВ. бр. 61 от 2016 г., изм. ДВ. бр. 99 от 2016 г. , доп. ДВ. бр. 102 от 2022г.).

Вида и характера на предложените суровини и материали налагат създаването на нормативни предпоставки за реализиране на доставката на тези стоки чрез стоковите борси.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Посоченият проблем не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство, тъй като действащият към момента Списък на стоките, които възложителите могат да търгуват на стокова борса е изчерпателен и в него всяка стока е обозначена с относимия към нея CPV код по Общия терминологичен речник. Сред тях не са включени предложените от ДКСБТ суровини и материали.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Няма.

1.5.Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката.

2. Цели:

С приемането на промени в Списъка на стоките по чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 от ЗОП се изпълнява следната цел:

Цел 1 „Осигуряване на балансирано съотношение между принципите на свободна конкуренция, публичност и прозрачност и бързина при закупуване на суровините и материалите“

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Възложители на обществени поръчки

2. Членовете на стоковите борси в Република България, които търгуват с тези суровини и материали

3. Стоковите борси в Република България - 3 бр.

4. Брокерите, осъществяващи дейност на стокова борса в Република България

5. Държавната комисия по стоковите борси и тържища

6. Органите с функции в областта на обжалването и контрола по ЗОП, като КЗК, ВАС, СП и АДФИ.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Няма да бъде допълнен Списъка на стоките по чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 от ЗОП.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са установени положителни въздействия върху някоя от заинтересованите страни при този вариант за действие.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма да бъде реализирана описаната по-горе цел.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма

Административна тежест:

Не се наблюдава допълнителна административна тежест за някоя от заинтересованите страни

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Постановление № 191 от 29 юли 2016 г. за одобряване на списък на стоките по чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки (обн. ДВ. бр. 61 от 2016 г., изм. ДВ. бр. 99 от 2016 г. , доп. ДВ. бр. 102 от 2022г.)“

Описание:

С разширяване обхвата на Списъка ще се осигури възможност на възложителите да провеждат процедура на договаряне без обявление, респ. пряко договаряне, а при поръчка на ниска стойност да изпращат покана до определени лица, при закупуване на предложените стоки.

Включването на суровини и материали в Списъка предоставя възможност за тяхното закупуване чрез утвърден пазарен механизъм какъвто е стоковата борса. Участието в борсовата търговия е открито за неограничен кръг регистрирани лица при равнопоставени условия, като пазарната динамика осигурява прозрачност и реално състезание между доставчиците.

За реализирането на варианта не са необходими други мерки (организационни, финансови и т.н.), доколкото закупуването чрез стокова борса има нормативна регламентация в действащото законодателство.

При разглеждания вариант на действие не се предвиждат промени в съществуващи режими и услуги, не се урежда предоставянето на нови услуги, както и не се променят и не се въвеждат нови такси, не се засяга дейността на регистри и не се създават нови такива.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Създават се предпоставки за по-бързо и ефективно снабдяване с необходимите стоки, намаляване на административната тежест върху възложителите и едновременно с това – гарантиране на оптимално разходване на публичните средства. Сключването на договорите ще се осъществява по правилата на съответната стокова борса, но която се търгува конкретната стока.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Приемането на Постановлението няма отрицателно въздействие върху заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Няма

Административна тежест:

Не се наблюдава допълнителна административна тежест за някоя от заинтересованите страни

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2**
Ефективност	Цел 1: Осигуряване на балансирано съотношение между принципите на свободна конкуренция, публичност и прозрачност и бързина при закупуване на суровините и материалите	3	1
Ефикасност	Цел 1: Осигуряване на балансирано съотношение между принципите на свободна конкуренция, публичност и прозрачност и бързина при закупуване на суровините и материалите	3	1
Съгласуваност	Цел 1: Осигуряване на балансирано съотношение между принципите на свободна конкуренция, публичност и прозрачност и бързина при закупуване на суровините и материалите	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

Вариант 2 „Приемане на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Постановление № 191 от 29 юли 2016 г. за одобряване на списък на стоките по чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки (обн. ДВ. бр.61 от 2016 г., изм. ДВ. бр.99 от 2016 г., доп. ДВ. бр.102 от 2022г.)“

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

……..……
……

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……

◉ Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Няма

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

……..……
……..
……..

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на Постановление за допълнение на Постановление № 191 от 29 юли 2016 г. за одобряване на списък на стоките по чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки (обн. ДВ. бр. 61 от 2016 г., изм. ДВ. бр. 99 от 2016 г., доп. ДВ. бр. 102 от 2022г.) ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации (https://www.strategy.bg/) съгласно чл. 26 от ЗНА, както и на интернет страницата на Министерството на финансите (https://www.minfin.bg/) и на Портала за обществени поръчки (https://www2.aop.bg/). Срокът на обществената консултация е 14 дни., тъй като с оглед естеството на приемания акт, следва да се приложи разпоредбата на чл. 26, ал. 4, изр. 2 от Закона за нормативните актове, съгласно следните мотиви:
Предложеното допълване на списъка на стоките по чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки, включва стоки от основна и спешна необходимост, с оглед конкретна обстановка в страна, свързана с лошите метрологични условия през настоящата година, които указаха неблагоприятно въздействие върху реколтата от редица производства, както и във връзка с възникналата водна криза в страна, която обхвана голям брой райони, както и с оглед специфичните нужди и цели, които могат да бъдат постигнати и удовлетворени посредством част от включените в предложението за допълване стоки.
На първо място това е стоката Царевица, с която започва и списъкът с предложения за допълване. Във връзка с лошите метеорологични условия през пролетта, застудяването в нетипичен период от време и последвалата суша в страната няма достатъчно запаси от царевица, която е основна суровина, използвана за фуражи и производство на спирт. Следва да се вземе предвид и че Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ също не разполага със запаси от царевица, а е налице необходимост от закупуване на такава, което е възможно единствено чрез провеждане на процедура по Закона за обществените поръчки. Същевременно, във връзка с

посоченото, цената на царевицата, се покачва всеки ден, което наред с необходимостта от стоката прави належащо прилагане на бърза и ефективна процедура, каквато урежда чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 ЗОП с цел постигане на максимална ефективност. Посоченото се отнася и за останалите зърнени култури, включени в предложението за допълване на списъка като ечемик и семена от слънчоглед, както и на ориз.
На следващо място не търпи отлагане и въпросът с осигуряване на запаси от минерална вода с оглед водната криза в страната, която продължава цяла година и обхваща много на брой райони в страната. Същевременно ДА ДРВВЗ, както и други възложители по ЗОП нееднократно отпуснаха запаси от минерална вода за различни райони в България, които следва да се попълнят възможно най-бързо, както и да създадат допълнителни такива, с цел осигуряването на стоки от първа необходимост за населението.
Предложенията, свързани с железопътно оборудване, съединителни скоби, траверси и части за траверси и други, са за целите и нуждите, обезпечаващи поддържането и развитието на стратегическата железопътна и транспортна инфраструктура за стопанското развитие на Република България, които служат и за гарантиране на отбранителните ѝ възможности. При нужда от тези материали, включително при критични и аварийни ситуации, когато са необходими за незабавна поправка на повреден железен път, ангажираните с тази дейност възложители не са в състояние своевременно да закупят необходимите стоки. Липсата на тези материали се отразява пряко на безопасността и сигурността на железопътните превози в цялост – пътнически и товарни. По-конкретно при липса или недостиг на посочените материали е невъзможно да се извършват необходимите ремонтни дейности, работите по възстановяване на движението при аварии и без тях не може да се гарантира непрекъснатостта на железопътната мрежа в страната. Посочените материали са функционално определящи за железопътния транспорт. С оглед бързината и осигуряването на конкурентост във висока степен на борсовата процедурата, уредена в чл. 79, ал. 1, т. 7 и чл. 191, ал. 1, т. 6 ЗОП, възложителите могат да се възползват от нея, за да спазят изискванията на нормативната база, но при условие, че посочените стоки са включени в списъка на стоките. Посоченото се отнася и за други видове стоки, включени в предложението и свързани с осигуряване на непрекъснатост на производствени процеси, свързани с минимализирани на загуби и възпрепятстване на работата на основни отрасли.
Европейският законодател в Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО № 24 е възприел, че борсовата търговия осигурява в достатъчно висока степен конкурентност на лицата и я отнесъл в процедура с облекчен ред, каквато е „Процедурата на договаряне без предварително обявление“ (чл. 32, т.3, б. в), като е възприел, че стоковата борса, като регулирана и контролирана многостранна търговска структура по правило гарантира пазарни цени.
С оглед изложеното в случая е налице основание процедурата по обществени консултации да се проведе в четиринадесетдневния срок по чл. 26, ал. 4, изр. 2 от ЗОП.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

……..……
…….

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

……..……

……

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

- Инициращи документи от „Софийска стокова борса“ АД, които съдържат мотиви относно необходимостта от предприемане на съответните нормативни промени – 2 бр.

- Протоколни решения № 19 от 15.05.2025 г. и № 34 от 26.08.2025 г. на Държавна комисия по стоковите борси и тържищата

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Боряна Евлогиева –директор на дирекция „Законодателство и методология“, Агенция по обществени поръчки

Дата: 26.09.2025 г.

X Boryana Antonova Evlogieva

Digitally signed by Boryana Antonova Evlogieva
Date: 2025.09.26 14:50:00 +03'00'

директор, дирекция "ЗМ"

Подпис: